

Денисенко Ю.М.

кандидат архітектури, доцент;

Кравчук Ю.Р.

студентка,

Одеська державна академія будівництва та архітектури

МЕБЛІ-ТРАНСФОРМЕРИ ЯК ВАЖЛИВА ТЕМА НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ-ПРОЕКТУВАЛЬНИКІВ

Сучасне житло людини часто має обмежену площу, що викликано її високою вартістю. У зв'язку з цим дизайнерам все частіше доводиться стикатися з проблемою функціональної організації простору. Перед ними стоїть складне завдання – скомпонувати всі необхідні предмети в малому просторі, але при цьому створити максимальний комфорт для кожного користувача. При чому, необхідно прийняти на увагу постійне збільшення потреб сучасної людини, викликане ускладненням буття і життєдіяльності сучасних людей, як і людей майбутнього. Крім того, перед проектувальником внутрішнього простору залишається завдання зробити інтер'єр оригінальним і естетично завершеним.

Найбільш поширеним способом розв'язання цієї проблеми є створення поліфункціонального обладнання, а також обладнання, що трансформується, тобто виробів, які здатні змінювати свої функції, розміри, форму, чи положення у просторі.

Такі меблі дозволяють створити індивідуальний інтер'єр і надалі надавати можливість мешканцям самостійно, без залучення дизайнерів, змінювати функції і образ самого обладнання чи приміщень в цілому.

Хоча перші зразки меблів та іншого обладнання, що трансформується, ми можемо знайти ще в минулі часи, але програмного характеру проектування поліфункціонального обладнання, та обладнання, що трансформується отримало лише з появою на початку ХХ століття такого явища в проектній культурі, як дизайн. Саме визначення класичного дизайну, як проектної культури, що базується на принципах користі, економічності і краси, і є фундаментальною основою проектування поліфункціонального обладнання, та обладнання, що змінює свої параметри.

Сучасний дизайн характеризується різними підходами до проектування обладнання та організації простору, що трансформуються. Досить цікавим є винахід Даніеле Лаго: Playwall – шпалери з покриттям з липучки, до яких можна прикріпити полки з лакованого металу та подушки, які виконують функцію ліжка. Липучка дозволяє від'єднувати і переміщувати полки або подушки на будь яке інше місце [1].

Актуальним залишається проектування модульних меблів. Використовуючи модульні меблі можливо створити предмети потрібних габаритів і з легкістю вписати їх в невеликий простір. Так, дизайнери зі Стокгольма Кюхен Чо і Ерік

Оловссон випустили колекцію модульних меблів, яку можна видозмінювати залежно від бажань і потреб користувачів [2].

Дуже важливою перевагою меблів, що трансформуються, є доцільність їх використання при організації просторів дитячих кімнат. Можливість творчого «обживання» модульної форми через інтерактивність часто проявляється в предметах для дітей і підлітків. Вищезазначене добре ілюструється дитячими меблями дизайнера Maria Vångi з Швеції, який пропонує в якості визначальної точки набір модулів (конструктор), з яких можна зібрати дитячі меблі або будь-які інші композиції. Межі формотворення закладаються саме дизайнером, всередині них споживач може видозмінювати форми [3].

Таким чином, меблі, що трансформуються дозволяють оптимально використовувати площу внутрішнього простору, прикрашати інтер'єри, урізноманітнювати їх. «Гнучкість» рішень із застосуванням даного підходу до проектування обладнання дає можливість дизайнерам справлятися із завданнями різної складності.

Виходячи з авторської концепції Ю.М. Денисенка про закономірність зміни принципів існування суспільства і про перехід від суто матеріалістичних суспільств до суспільств з більш високим рівнем свідомості громадян і більш тісної прив'язки завдань і рішень цих завдань до Законів природи, необхідно зазначити, що ще більш гострими стануть питання збереження природних ресурсів та енергії, створення середовища і об'єктів, безпечних, комфортних і корисних відразу на всіх трьох рівнях існування Всесвіту (на духовно-інформаційному, на художньо-естетичному і на матеріальному рівнях. Питання проектування, виготовлення і використання обладнання, що трансформується чи має багатофункціональне навантаження з часом буде ставати все більш актуальним.

Тому, наукові дослідження історії виникнення і розвитку обладнання, що трансформується, пошук цікавих історичних зразків, що були спроектовані чи виготовлені в минулому, вивчення можливостей використання, психологічного і фізіологічного впливу на людей від експлуатації зазначеного типу обладнання і пошуки нових підходів до технологій проектування і виготовлення меблів-трансформерів стають все більш актуальними в наш час збільшення функціональних, фізичних, психологічних і ментальних перевантажень сучасних людей. А сама концепція створення зручних, недорогих у виготовленні багатофункціональних меблів є співзвучна демократичному типу суспільства.

Введення в робочі програми підготовки архітекторів і дизайнерів навчальних тем і практичних завдань з проектування обладнання, що трансформується, зробить заняття дуже цікавими і корисними, буде розвивати логіку, проектні здібності, близькі до винахідництва. Можливо, навіть, студенти запропонують абсолютно нові та цікаві рішення, корисні для втілення.

Список використаних джерел:

1. Електронний ресурс. URL: <https://www.lago.it/ru/design/playwall/>
2. Модульная деревянная мебель от шведских дизайнеров. URL: <https://www.buro247.ua/lifestyle/design/modulnaya-derevyannaya-mebel-ot-shvedskikh-dizayne.html>
3. Обеднина С.В., Быстрова Т.Ю. Модульный принцип формообразования в дизайне. *Академический вестник УРАЛНИИПРОЕКТ РААСНС*. 2013. Вып. 1. С. 85-90.